

quoslibet poenitentes a quibusvis peccatis, et censuris absolvere possunt. Neque ita absolutus tenetur postea, si convaluerit, Superiori se sistere, cum quilibet Sacerdos in gravi mortis periculo habeat potestatem directe absolventi a quovis peccato. Et quamvis multi in ea sint opinione, simplicem Sacerdotem posse absolvere in articulo mortis, etiam praesente confessario ab Episcopo approbato, idque significare videantur verba Tridentini, dicentis, *nullam esse reservationem in articulo mortis*; alii tamen Doctores ea interpretantur de sola hypotesi, qua nullus adsit approbatus Sacerdos, cum finis Concilii sit impedire, ne quis pereat ex defectu absolutionis. Ita declarat Rit. Romanum, ajens; *si periculum mortis immineat, approbatusque desit Confessarius*, cet. S. Carolus in Instr. Confess. Approbatus autem ab Ordinario potest absolvere a quibusvis peccatis, et censuris.

CAPUT IX.

De sigillo Confessionis.

128. *Quaest. 1.* Quae, et quanta sit obligatio sigilli Sacramentalis? R. Est omnino gravissima. Ita ut nec ad vitandam mortem liceat unquam Sacerdoti aliquid in Confessione auditum revelare; nec in hoc admittitur parvitas materiae, ut DD. animadvertunt. Oritur autem haec obligatio tum ex jure naturae, tum Ecclesiastico. Jus enim naturae vetat, ne arcanum alterius manifestetur, unde ipsius damnum possit emergere; in Confessione praeterea pactio quaedam tacita intercedit, vi cujus confessarius promittit secretum. Addo, in lege Divina Confessionis hoc secretum quodammodo contineri, neque enim aliter Christus instituit praeceptum confitendi, nisi sub onere tacite imposito Confessario nunquam revelandi audita

in foro Sacramentali. De lege autem Ecclesiastica constat ex Lateran. IV. et Tridentino, gravibus afficiente poenis Confessarium, qui legem sigilli violaverit. Quae violatio malitiam gravem affert tum sacrilegii, tum infidelitatis, tum etiam detractionis, nisi peccatum alioqui sit publicum.

129. *Quaest. 2.* An sigillum frangatur, si confessio fuerit nulla, vel ficta? R. Non frangi sigillum, si fingatur confessio ad furandum, illudendum Sacerdotem, vel pervertendum, vel ad se conquerendum, etsi et tunc prudenter tacendum sit. Nec si quis extra confessionem accipiat aliquid sub sigillo Confessionis; quia hinc solum oritur obligatio secreti naturalis; gravior quidem, aut levior pro rei gravitate, et exigentia. Tenetur tamen ad Sigillum Confessarius, etsi poenitens discedat indispositus, nec absolutus, modo peccata dixerit ad obtinendam absolutionem. Ita D. Th. in 4. d. 21 q. 3. a. 1. Imo sigillum obligat, ut Suarius notat, cum dubitatur utrum aliquid dictum sit a poenitente in ordine ad Confessionem; aliter odiosa redderetur confessio, et peccata plura in confessione audita ob defectum memoriae, et allucinationem Confessarii possunt impune manifestari.

130. *Quaest. 3.* An sigillum frangat is, qui dicat, aliquem sibi esse confessum, vel confessum esse venialia in genere? R. Neg. nisi dicatur in circumstantiis, in quibus aliqua suboriri possit suspicio de auditis in Confessione, aut in quibus colligi possit alios esse nocentes, vel mortalia confessos. Quod si poenitens significaverit, se nolle scire, quod sit confessus, quia poenitens v. g. extraordinario Sacerdoti confitendo potest vereri, ne quis suspicetur se confessum esse grave crimen; tunc Confessarius non potest dicere ipsum audisse confessionem sine periculo fractionis sigilli. Nec licet in genere peccata referre, si inde aut in aliquam personam, aut Communitatem,

praesertim exiguum, redundare prava suspicio possit; secus vero, si nullum inde oriatur periculum.

131. *Quaest. 4.* An Sacerdos possit dare testimonium Confessionis is quos non absolvit; et an illud negare possit sine fractione sigilli? R. Probabilius, et communius est, quod si in schedula scriptum sit, poenitentem tantum esse confessum, schedula danda sit, cum negare perinde sit, ac indere recte revelare eum non esse rite confessum. Minime vero si in schedula dicatur poenitentem esse absolutum; id enim esset mendacium, quod proferre numquam licet. Idque verum est, etiam si schedula sit typis impressa, ubi asseritur absolutio impertita. Quanquam aliqui recentiores eam putent tradi posse etiam non absolutis a confessario, si publice petant; quia tunc ille nec profert, nec scribit mendacium, sed tantum materialem actionem operatur, talem schedulam impertiendo.

132. *Quaest. 5.* Quanam cadant sub sigillum confessionis? R. Omnia peccata poenitentis, sive gravia, sive levia, sive futura, sive praeterita; peccata etiam complicitis, peccata aliorum, quae solum intelliguntur ex confessione, peccatorum circumstantias, poenitentiam impositam, et omnia illa, quae odiosam, vel onerosam reddunt confessionem Sacramentalem. Hinc non licet 1. confessario, complicem poenitentis monere, vel corrigere, nisi cum expressa facultate poenitentis, ut docent D. Th. opusc. 12. q. 6. et S. Antoninus 3. p. tit. 4. c. 29. Suarez, et alii. 2. non licet revelare poenitentiam impositam, si gravis fuerit. Bona vero poenitentis, ut propositum religionis, vel Sacerdotii, virtutes, revelationes, et similia cadunt sub sigillum, ait Lugo, si ab eo manifestentur in ordine ad confessionem; non vero si ob alium finem, nec ex revelatione possit reddi odiosa confessio Sacramentalis. Idem dico de defectibus naturalibus, aut vitiis occultis corporis. Dicere autem, poenitentem esse rudem, blaesum,

scrupulosum, molestum, a sigillo excusatus Lugo, nisi scrupulos aperiat ponitens ad declaranda peccata. Quanquam ea etiam cadere sub sigillum, nisi aliunde nota sint, contendit Tamburinus, ut confessio sit omnino immunis a quocumque odio, et onere.

133. *Quaest. 6.* Quid autem agere debeat confessarius, ad quem accedit surdus confitens grave peccatum, si opus sit eum interrogare, nec id possit facere quin circumstantes audiant? R. Si confessionis initio surditatem poenitentis advertat, iungat ei, ut redeat alio tempore, et loco opportuno; et interim potest aliis declarare surditatem poenitentis, quando ea communiter sit patens. Quod si in progressu confessionis id animadvertat, nec poenitens variis interrogationibus recte respondeat, non expedit, ut Confessarius illi palam imponat alio tempore redire, ne audientibus det ansam suspicandi eum esse confessum grave peccatum. Erit ergo iudicio meo consultius, auditis, quo fieri possit meliori modo, peccatis aliquot, eum absolvere, vel absolute, si poenitens rite paratus prudenter censeatur; vel conditionate, si de dispositione dubitetur.

134. *Quaest. 7.* Quinam teneantur ad sigillum Confessionis? 1. Confessarius: 2. Superior, a quo facultas petitur absolvendi a reservato; quia illa petitio est veluti quaedam inchoatio confessionis, et ista alioquin odiosa redderetur: 3. interpres, ut ait Suarius, et communis est doctrina TT. contra Sotum, et Cajetanum, qui eum solum obligari ajunt ad secretum naturale: 4. omnes qui forte aliquid confessionis audiunt, sive id ipsorum culpa eveniat, sive absque culpa. Pari- ter qui in necessitate audiunt peccatum aliquod confitentis, v. g. in conflictu, naufragio, cet.: 5. omnis quibus Sacerdos per sacrilegium aliquid de confessione revelaverit: 6. laicus, qui pro Sacerdote est habitus, si forte ei quis confessus fuerit: 7. Qui confessio-

nem alterius scripsit, vel scriptam invenit, ac legit, quamvis aliqui eum excusent a secreto confessionis, sed non a secreto naturali. Peccabit autem graviter legendo, et multo magis divulgando, nisi forte sciens ea levia esse, legat ex curiositate.

135. *Quaest. 8.* An poenitens teneatur ad sigillum confessionis? R. Neg. cum communi, et vera sententia; quia sigillum est tantum institutum in favorem poenitentis, nec ulla lex extat Ecclesiastica ad sigillum obligans poenitentem. Obligatur tamen lege naturali ad non propalanda ea, quae aut ipse dixit in Confessione, aut a Confessore audivit, quoties id redundare potest in damnum confessoris, aut in aliorum scandalum, ut Gersonius animadvertit.

136. *Quaest. 9.* Quomodo respondere debeat Confessarius interroganti de peccato poenitentis? R. Tenetur objurgare ita interrogantem, dicendo, has interrogationes velut impias non esse faciendas; et si rogetur, an aliquem absolverit, respondeat: *Functus sum officio meo.* Quod si ista responsio non sit sufficiens, ut evenire aliquando potest, dicere debet se nescire; re vera enim nescit id quod nullo modo potest manifestare. Ita S. Thomas in 4. d. 21. q. 3 ar. 1. S. Antoninus 3. p. tit. 17. c. 22. quibus subscribunt Suarius, Navarro, Lugo, et communis sententia docens id posse affirmari a Confessario, etiam cum juramento; nam, ut ait Aug. citato loco: *Homo non adducitur in testimonium, nisi ut homo; ideo potest jurare se nescire, quod scit tantum ut Deus.* Quid si confessarius alicui negaverit absolutionem, et dum Missam celebrat, rogetur a Ministro, an ponat formulam pro communione illius poenitentis? R. Salmanticenses ipsum debere dicere: *Roga poenitentem, num velit communicare?*

137. *Quaest. 10.* An Doctor consultus a confessario cum facultate poenitentis obligetur ad sigil-

lum Sacramentale? Affirmant Suarius cum S. Th. et Antonino, et communi DD. contra alios censentes solum teneri ad secretum naturale. Est autem ratio petenda ex ipsa institutione Sacramenti, in qua ita creditur Christum obligationem sigilli imposuisse, ut ea comprehendat omnes, ad quos vel proxime, vel remote pervenerit notitia peccati in ordine ad confessionem; alioquin non satis provisum fuisset. Nec vero certum est quod aliqui dicunt, poenitentem, qui dat Confessario veniam consulendi, cedere juri suo, quod habet ad sigillum; cum potius contra sit praesumendum, non aliter ab eo permitti consultationem de peccato, nisi quoad opus fuerit, ut Confessor possit instrui ad poenitentem dirigendum. Hinc iste tenetur ita consilium petere, ut taceat personam, et quoad fieri poterit, circumstantias omnes, unde poenitens possit agnosci. An autem is, a quo poenitens consilium petit, ut melius postea confiteatur, teneatur ad sigillum Sacramentale? Affirmant Tamburinus, Sporer, Concina, et alii; sed alii probabilius negant, cum obligatio sigilli non oriatur nisi ex confessione Sacramentali, ut expresse tradit D. Thomas in 4. dist. 21. q. 3. a. 1. Excipit Suarius, si poenitens ante confessionem consilium petat ab ipso Sacerdote, cui postea est confitendus, cum ea declaratio sit veluti quaedam inchoata confessio poenitentis, qui ut se expeditius gerat, consilium petit ab ipso Confessario.

138. *Quaest. 11.* An liceat unquam Confessario uti notitia habita in confessione? R. Sine expressa licentia poenitentis nunquam licet uti notitia per confessionem acquisita, ex qua periculum esse potest revelationis etiam indirectae, vel oriri potest gravamen ipsius poenitentis. Hinc decretum extat S. Cong. Inquis. auctoritate Innoc. XI. proscribens hanc thesim: *Scientia ex confessione acquisita uti licet, modo fiat sine directa, aut indirecta revelatione, et gravami-*

ne poenitentis, nisi aliud multo gravius ex non usu sequatur, in cuius comparatione prius merito contemnatur. Itaque non licet confessario, poenitenti ob audita in confessione ruborem, vel molestiam creare, vultum ei severiorem exhibere, ipsum declinare, dimittere famulum ne furetur, aut claves ab eo auferre, et alia quaecumque facere, quae quovis modo redundant in odium confessionis vel onus poenitentis. Unde Clem. VIII. decreto suo prohibuit, ne Superiores ea notitia, quam de peccatis aliorum habuerit in confessione, ad exteriorem gubernationem utantur; adeoque Superior non potest ab officio, vel administratione subditum amovere, vel impedire, ut in Superiorem eligatur, etiamsi nulla inde revelatio sequatur, quicquid antiqui docuerint cum D. Th. quodlibet. 5. q. 7. a. 13.

139. Non frangit sigillum, qui utitur notitia confessionis ad sui regimen, vel ad reformandos proprios mores, et cavendum a periculis sive animi, sive corporis, ad orandum pro poenitente, consulendos libros, ad instruendos alios poenitentes, et similia. ex quibus nulla possit oriri suspicio revelationis peccati, nec gravamen ullum, vel minimum confitentis. Nec sigillum violat confessarius, qui narrat crimina audita in confessione, tacita persona; locum autem nominare periculosum est, nisi adeo sit amplius, ut nullo modo venire quis possit in suspicionem personae. Dicere autem, Religiosum particularis monasterii sibi grave crimen esse confessum, vel in eo talia peccata committi, esset violatio sigilli. Secus autem, si solum dicatur, Religiosum alicujus Ordinis grave crimen esse confessum, nisi ordo sit strictioris observantiae; tunc enim licet non violaretur sigillum, charitas tamen violari posset.

140. *Quaest.* 12. An Confessarius possit agere eum poenitente de auditis in confessione? R. Extra confessionem nullo modo licet sine ipsius venia. Com-

munitur tamen DD. asserunt licere confessario agere eum poenitente de auditis in confessione statim post absolutionem, si forte oporteat de aliquo ipsum mone- re, vel errorem a se commissum retractare; quia confessio tunc moraliter perseverat; quamquam sit tutius petere ab eo veniam, et juxta aliquos sit omnino necessarium. Intra Confessionem autem licet Confessario agere cum poenitente de rebus olim ab eo confessis, ut constat ex praxi confessariorum recidivos arguentium, et aliquando absolutionem denegantium. Imo qui confitetur, tacite dat licentiam confessario agendi de iis omnibus, quae ad animae suae regimen opportuna censuerit.

APPENDIX.

De Sollicitatione.

141. Greg. Pontifex XV. in Bulla, quae incipit *Universi Domini gregis*, edita anno 1622. confirmavit, ampliavit, atque ad fideles omnes extendit constitutiones, quae pro regnis Hispaniae, et Portugaliae ediderant Paulus IV. Pius item IV. Clemens VIII. et Paulus V. declarantes quoscumque Confessarios ad inhonesta sollicitantes poenitentes, denunciandos esse Inquisitoribus haereticae pravitatis tanquam suspectos haeresis. Quam Gregorii. et Decessorum Bullam non ita pridem confirmavit Benedictus XIV. injungens Inquisitoribus, et Ordinariis, ut inquirent, et procedant contra sollicitantes confessarios, ejuorum clasis fuerint, et dignitatis. Verba Gregorii XV. sunt ejusmodi. . . .

142. *Omnes Sacerdotes, tam Saeculares, quam Regulares, qui personas, quaecumque illae sint, ad inhonesta inter se, sive cum aliis quomodolibet in actu Sacramentalis Confessionis, sive ante, sive post immedia-*

te, seu occasione, vel praetextu confessionis, etiam confessione non secuta, sive extra confessionis occasionem in confessionario, aut in loco quocumque, ubi confessiones audiuntur, ad confessionem audiendam electo, simulantes ibidem confessiones audire, sollicitare, vel provocare tentaverint, aut cum eis illicitos, et inhonestos sermones, sive tractatus habuerint. . . . Mandantes omnibus Confessariis, ut suos poenitentes, quos noverint fuisse ut supra ab aliis sollicitatos, moneant de obligatione denunciandi sollicitantes, seu tractantes, ceteris Inquisitoribus, et locorum ordinariis.

143. Extant praeterea propositiones duae, damnatae ab Alex. VII. 1. Confessarius, qui in Sacramentali Confessione tribuit poenitenti chartam postea legendam, in qua ad venerem incitat, non censetur sollicitare in confessione, ac proinde non est denunciandus. 2. Modus evadendae obligationis denunciandae sollicitationis est, si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hic potest ipsum absolvere absque onere denunciandi. Ex his propositionibus ab Ecclesia proscriptis, et ex constitutione Gregorii, et Benedicti deduci possunt regulae certae denuntiationis.

144. Prima regula: denunciandi sunt omnes Sacerdotes, tam Saeculares, quam regulares, proindeque etiam simplices Sacerdotes, qui ad sollicitandum Sacramento abutantur. Quae lex cum poenalis sit, non est extendenda ad laicos, etiam interpretes, ut asserit communis sententia contra Escobarium, aliosque, volentes interpretes etiam comprehendere sub nomine Confessorum. Ex alio tamen capite sunt denunciandi, tanquam haeresis suspecti; nempe ex edicto S. Inquisitionis Rom. jubente denunciari omnes, qui Sacramento Poenitentiae ad pravam sollicitandi finem abutantur.

145. Secunda regula: denunciari debent, qui personas quascumque in confessione ad turpia sollicita-

verint. Unde non solum ii qui feminas, sed qui masculos ad inhonesta provocaverint, deferendi sunt. Ita omnes. Tertia: in actu Sacramentalis Confessionis, immediate ante vel post. Hinc non est opus, ut confessio sit perfecta, modo sit incepta. Cetera autem verba immediate ante, immediate post, morali sensu intelligenda sunt, ut non multum temporis intercesserit. Itaque si poenitens confessionem petens sit a Confessario sollicitatus in confessione, vel proxime ante ipsam, est denunciandus; secus si petita confessione, ad aliam sermonem diverterit, et postea sollicitatio intercesserit; modo occasionem non acceperit ex confessione.

146. Quarta regula: Vel occasione, aut praetextu confessionis. Ubi duo in se distincta exprimuntur, occasio, et praetextus confessionis. Hic enim dicitur sollicitare occasione confessionis, qui ex ipsa confessione motivum sumit ad provocandum; praetextu autem confessionis, qui ad sollicitandum simulat, vel praetexit confessionem. Ex primo capite denunciandus est, qui rogatus a poenitente, ut eum audiat confitentem, exinde ansam arripit sollicitandi, esto nondum sederit, nec poenitens fuerit genuflexus. Pariter, qui rogatus a femina, v. g. ut cras ejus confessionem excipiat, eam sollicitet hodie, cum sollicitatio oriatur ex occasione confessionis. Pariter est denunciandus, qui notitia habita in confessione abutitur ad sollicitandum; ut si cognita mulieris fragillitate interroget de domo, ubi habitat, adeat ipsam, et ad malum excitet, vel id faciat per epistolam.

147. Ex confessionis praetextu denunciandus est confessarius, qui ex pravo fine fecte invitat feminam ad Confessionem, et deinde sollicitat. Quod si confessarius praetextu confessionis a Superiore obtineat facultatem adeundi mulierem, eamque sollicitet, nulla facta mentione confessionis, non est deferendus;

cum praetextus Confessionis sit respectu Superioris, non vero poenitentis. Ita Salmant. Roncaglia, et alii. Quid vero si confessarius conveniat cum femina, ut ad eludendos domesticos se fingat aegrotam, et ipsum arcescat domum ad peccatum perpetrandum? Esse denuntiandum, affirmant Sanctius, Concina, et Mazzotta, quia titulus seu praetextus confessionis videtur satis manifestus. Sed probabilius negat Roncaglia cum aliis, eo quod licet peccatum fiat praetextu confessionis, non vero sollicitatio; ita ut praetextus confessionis non jam ordinetur ad sollicitationem, sed ad familiares decipiendos.

148. Multo minus denuntiandum esse puto (contra Concina) eum Confessarium, qui a muliere, nomine confessionis, nulla praevia conventiono ad domum arcescatur, ac provocetur, quamvis deinde rem habeant. Siquidem in Bulla denuntiari debet Confessarius sollicitans praetextu confessionis, sed non ille, qui eo nomine a poenitente sollicitatur. Aliud esset, si confessarius extra confessionem sollicitaret, et renuentem ob infamiae timorem mulierem induceret, ut simulans se aegrotam, eum accerere ad peccandum; quia tunc vere diceretur confessarius praetextu confessionis feminam sollicitasse ad consentiendam. Idem dico, si a puellae matre Sacerdos advocatur, ut ejus confessionem excipiat; ipse vero rogans, an velit confiteri, dicens, se vocatum fuisse ad confessionem, deinde sollicitet; id enim faceret praetextu confessionis.

149. Regula 5. in *Confessionario*, aut in loco quocumque, ubi confessiones audiuntur, seu ad confessionem audiendam electo, simulantes ibidem confessiones audire. Haec Pontificiae constitutionis clausula designat eos, qui denuntiandi sunt ratione loci, in quo fit confessio, et simulationis confessionis. Ac primo quidem denuntiandus est, qui sollicitat in confessionali,

aut alio loco ad excipiendas confessiones electo. Nec opus est simulatione confessionis, si confessarius sollicitet in confessionali, ut probabilius censeo ex decreto S. Inquisitionis coram Paulo V. 10. Julii 1614. *facta relatione, quod multi confessarii tractant cum mulieribus in confessionali extra occasionem confessionis de rebus inhonestis; Sanctissimus decrevit, ut contra hujusmodi confessarios procedatur in S. Officio.* Si vero fiat sollicitatio in aliis locis, requiritur simulatio confessionis; v. g. si in loco ad confessionem electo femina coram Sacerdote genuflectat, ipse autem illam audire simulet; haec enim adstantibus ingerunt suspicionem confessionis.

150. Regula 6. *aut cum eis illicitos, et inhonestos sermones habuerint.* Quibus verbis denuntiari jubentur confessarii, qui tractant de rebus turpibus, et inhonestis; et quidem, ut ait cum multis Potestas, licet ad turpia non sollicitent poenitentes; id enim videtur indicari per hanc clausulam quae est omnino distincta a superiori clausula, in qua provocantes jubentur denuntiari. Alii tamen excusant, nisi re vera sollicitatio intercedat, et quidem mutua, vel saltem ex parte confessarii: nam si poenitens, inquit, sollicitet, non incurrit obligationem denuntiandi, quando confesarius non sollicitat. An vero iste censeatur sollicitare, si provocatus consentiat, dubitant DD. Certum est id maxime pendere ex circumstantiis sermonis, et tractatus, qui inter confessarium et poenitentem intercedant. Ad denuntiationem vero satis est sollicitatio ad tactus, et quascumque alias actiones impudicas: non vero si confessarius sollicitet ad alia peccata, quantumvis gravia, sed non venerea; ita enim fert praxis, et Bulla Gregorii tota refertur ad extirpandum abusum eorum, qui sacramento abutuntur ad turpia, et inhonesta.

Reg. ultima: *Mandantes omnibus Confessariis...*

Itaque Sacerdos nequit absolvere poenitentem sollicitatum, nisi iste prius denuntiet, vel saltem promittat se declaraturum Confessorem sollicitantem Judici competenti. Quaestiones alias de hoc argumento solutas, reperies apud auctorem nostrum: haec enim sufficiunt ad ea, quae in praxi communiter occurrunt.

TRACTATUS V.

DE EXTREMA UNCTIONE, ET ORDINE.

CAPUT PRIMUM.

De Sacramento Extremae Unctionis.

1. **Q**uest. 1. Quid est Extrema Unctio? R. Est Sacramentum a Christo institutum ad conferendam aegroti de vita periclitanti gratiam ad perferendos labores, resistendum tentationibus, peccati reliquias abstergendas; atque etiam salutem corporis, si oporteat, per unctionem olei benedicti, et orationem Sacerdotis. Illud esse verum Sacramentum, definitum est a Trid. Sess. 7. Can. 1. Institutum est a Christo post Resurrectionem suam, ut cum aliis TT. docet Suarius, promulgatum autem est in ep. Jacobi c. 5. his verbis: *Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiae, et orent super eum, ungentes eum oleo; et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus, et si in peccatis sit, remittentur ei.* Certum est hoc Sacramentum unum esse; licet enim plures sint unctiones, omnes tamen pertinent ad unum significandum, scilicet medelam animi, et corporis. Utrum in qualibet unctione partialis gratia conferatur, di-

sputant DD. Affirmant Scotus, Suarius, et alii; sed negat S. Thomas in Supplem. q. 30. art. 1. docens, *in ultima unctione gratiam conferri.* Docent autem multi cum Suario, hoc Sacramentum esse posse validum, et informe, ita ut recedente obice, gratia conferatur. Unde, inquirunt, aegrotus, qui sensibus destitutus, aut bona fide in mortali hoc Sacramentum suscepit, si postea habeat attritionem, recipiet gratiam Sacramenti, modo tollatur obex, perseverante eodem morbo et periculo.

2. **Q**uest. 2. Quenam est materia remota hujus Sacramenti? R. Oleum olivarum ab Episcopo benedictum; sive benedictio sit necessaria ex institutione Christi, sive ut aliis placet, ex praecepto Ecclesiae. De commissione R. Pontificis potest a simplici Sacerdote benedici, ut fit apud Orientales, teste Bened. *VIV lib. VII. c. 16. de Syn. Dioec.* Renovari debet quotannis, veteri exusto; quod si istud non sufficiat, nec haberi possit benedictum, potest admisceri oleum benedictum, sed in minori quantitate. Nec officit validitati materiae, si oleo admisceatur aliquantulum balsami, ut olim in usu fuisse multi credunt.

3. **Q**uest. 3. Quenam est proxima materia Extr. Unctionis? R. Est Unctio aliquarum partium corporis, quae fieri a Sacerdote debet pollice manus dexterae; id tamen solum de praecepto, nam in necessitate, v. g. lue grassante, fieri potest virga oleo tineta, quae postea est comburenda. Controvertitur a TT. an sit de necessitate Sacramenti unctio quinque sensuum, an una tantum sufficiat ad valorem? Pro pluribus stant antiquiores fere TT. S. Bonaventura, Suarius, alique citantes D. Thomam, qui tamen in supplem. q. 32. a. 6. solum ait, unctionem quinque sensuum esse *quasi de necessitate Sacramenti.* Alii tamen multi cum Merbesio, Natali Alex. Tournelyo docent, unam